

SU ÜRÜNLERİ YÖNETMELİĞİ

- **Resmi Gazete Tarihi: 10/03/1995**
- **Resmi Gazete Sayısı: 22223 BİRİNCİ BÖLÜM : Amaç, Kapsam ve Tanımlar**
- **Amaç ve Kapsam**
- **Madde 1** - Bu Yönetmelik, su ürünleri stoklarını korumak ve su ürünleri kaynaklarından ekonomik olarak yararlanmak üzere, su ürünleri ruhsat tezkereleri, sportif amaçla yapılacak avcılık, istihsal yerlerinin değiştirilmesi, avcılıkta patlayıcı ve zararlı maddelerin kullanılması, su ürünleri istihsal yerlerine dökülmesi yasak olan zararlı ve kirletici maddeleri, istihsal vasıtalarının vasıf, şartları ve bunların kullanılması, su ürünleri avcılığının düzenlenmesi, trol avcılığı, arızı olarak istihsal edilen su ürünleri, su ürünleri sağlığı, su ürünlerinden yapılacak mamul ve yarı mamul maddelerin üretimi, su ürünlerinin pazarlaması ile ilgili usul, esas, yasak, sınırlama, yükümlülük, tedbir, kontrol ve denetimine ait denetimine ait hususları kapsar.

- **Dayanak**
- **Madde 2** - Bu Yönetmelik 22.03.1971 gün ve 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.
- **Tanımlar**
- **Madde 3** - Bu Yönetmelikte geçen;
- **Kanun:** 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununu,
- **Bakanlık:** Tarım ve Köyişleri Bakanlığı□₁ ,
- **İl ve İlçe Müdürlüğü:** Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlüklerini,
- **Su Ürünleri:** Denizler, iç sular ve suni olarak yapılmış havuz, baraj,gölet, dalyan ve çiftlik gibi tesislerde tabii veya suni olarak istihsal edilen, yetiştirilen su bitkileri, balıklar, süngerler, yumuşakçalar, kabuklular, memeliler, sürüngenler gibi canlılarla bunlardan imal edilen ürünleri,
- **Su Ürünleri Müstahsilleri:** Ticari amaçla deniz ve iç sularda su ürünleri istihsal eden kaptan, balıkçı reisi, balıkçı ve tayfa gibi gerçek kişiler ile tüzel kişileri, bunların ortak ve çalışanları ile su ürünleri yetiştiricilerini,
- **İstihsal Yerleri:** Su ürünlerinin yetiştirildiği ve doğal olarak ürediği, avlanma, üretim, yetiştirme ve istihsal yapılmak üzere, içinde veya üzerinde herhangi bir istihsal vasıtasının veya tesisinin kurulabildiği, kullanılabildiği su sahalarını,

- **İstihsal Vasıtaları:** Su ürünlerinin avlanma, üretim, yetiştirme ve istihsalinde kullanılan gemiler, ağlar, her türlü araç ve gereç ile malzeme, teçhizat, alet, edevat, yem, takım ve tesisleri,
- **Uzatma Ağları:** Balıkların galsamalarından ağa takılması veya ağa vurdukları esnada yaptıkları hareketlerle ağlara sarılması yada sık gözlü ağa çarparak, seyrek gözlü ağda torba yapmak suretiyle yakalanmalarını sağlayan istihsal vasıtasını,
- **Çevirme Ağları:** Balıkların etrafını çevirmek ve bunları ağ içerisinde hapsedmek suretiyle yakalanmalarını sağlayan istihsal vasıtasını,
- **Gırgır Ağları:**(Ek tanım: 18/03/2003 - 25052 S. R.G. Yön./1. md.) Alttan büzülen çevirme ağlarını,
- **Alamana Ağları:** (Ek tanım: 18/03/2003 - 25052 S. R.G. Yön./1. md.) Alttan büzülmeyen, voli ağları olarak da adlandırılan çevirme ağlarını,
- **Sürütme Ağları:** İnsan gücü veya mekanik bir güçle istihsal alanının dibinden sürütülerek çekilmek suretiyle toplanıp karaya veya gemiye alınabilen su ürünleri istihsal vasıtasını,

- **Çökertme Ağları:** İstihsal sahalarında suyun dibine veya içine çökertilmek suretiyle kullanılan su ürünleri istihsal vasıtasını,
- **Serpme Ağlar:** Balığın üstten atılan ağ ile kapatılmasını ve ağ içinde kalmasını sağlayan istihsal vasıtasını,
- **Trol:** Gemiye bağlı ve mekanik olarak, dipte su içinde veya su yüzeyine yakın kesimlerde
- sürütülerek çekilen ve su ürünlerinin bir torbada toplanarak avlanmasını sağlayan istihsal
- vasıtasını,
- **Ağgözü Açıklığı: (Değişik tanım: 18/03/2003 - 25052 S. R.G. Yön./1. md.)(*)** Ağ ıslakken, ağ ipinin ve düğümünün kalınlığına bakılmaksızın, gergin halde bir ağ gözünün birbirine karşılıklı iki düğümü arasındaki mesafedir. Ağın akış yönü dikkate alınarak, birbirini takip eden yirmi ağ gözünde yapılan ölçümün ortalamasını,
- **Balık Boyu:** Ağzı kapalı iken balık başının ön ucu ile kuyruk yüzgecinin en uzun ışınının bitim noktası arasındaki izdüşüm uzunluğunu,
- **Sportif Avcılık:** Ticari amaç dışı ve spor amacıyla amatör olarak yapılan su ürünleri avcılığını,
- **Atık:** Fiziksel , kimyasal ve biyolojik özellikleriyle karıştıkları alıcı sulara da dolaylı veya doğrudan zarar verebilen ve ortamda doğal bileşimin ve özelliklerin değişmesine yol açan katı, sıvı veya gaz halindeki maddelerle enerjilerini,
- **Alıcı Su:** Atık suların boşaltıldığı göl, baraj, dere, akarsu, yeraltı suları, kıyı deniz veya diğer su kaynaklarını ,
- **Atık Su:** Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucu kirlenmiş ve özellikleri değişmiş suları,
- İfade eder.

- **İKİNCİ BÖLÜM :**
- **Ruhsat Tezkeresi**
- **Ruhsat Tezkeresi Alma Yükümlülüğü, Usulü ve Şekli**
-
- **Madde 4 -** Su ürünleri istihsalinde bulunacak gerçek ve tüzel kişiler, gerek kendileri ve gerekse istihsalde kullanacakları gemiler için Ruhsat Tezkeresi almakla yükümlüdürler. Ancak gemide toplam çalışanların %20 sini geçmemek üzere, 15 - 18 yaş arasındaki balıkçı yardımcılarını ruhsat almaksızın çalıştırılabilir.
- Ruhsat Tezkeresi almak üzere, gerçek kişiler ikametgahlarının, tüzel kişiler merkez veya şubelerinin bulunduğu, gemilerin sahip veya donatanları ise geminin bağlı olduğu yerin en büyük mülki amirine dilekçe ile başvururlar.
- Kaymakamlığa verilen dilekçeler valiliğe gönderilir. Valilik dilekçelerini il müdürlüğüne intikal ettirir. İl müdürlüğü ilgili dairelerin görüşlerini de alarak gerekli incelemeleri yapar, sonuç olumlu ise Ruhsat Tezkeresi verilir. Ruhsat Tezkereleri, İl Müdürlüğüne □uhsat Kayıt Defteri□e kayıt edilir.

- (Değişik fıkra: 18/03/2003 - 25052 S. R.G. Yön./2. md.)(* Tüzel kişiler ve balıkçı gemileri için düzenlenen ruhsat tezkerelerinin süresi iki yıl, gerçek kişiler için düzenlenen ruhsat tezkerelerinin süresi ise beş yıldır. Bu süre ilgililerin müracaatı üzerine, ortak ise ortak olduğu su ürünleri kooperatif veya birliğinden, ortak değil ise kendilerine en yakın su ürünleri kooperatif veya birliğinden, il sınırları içerisinde su ürünleri kooperatif veya birliğinin bulunmaması durumunda, il veya ilçe müdürlüklerinden su ürünleri istihsalı yaptıklarını gösterir belge getirmeleri kaydıyla verildiği valilikçe vize edilerek tüzel kişiler ve balıkçı gemileri için ikişer, gerçek kişiler için beşer yıllık sürelerle uzatılır.
- Su ürünleri kooperatifleri ve birlikleri üyelerinin ruhsat vize işlemlerini topluca yaptırabilirler.
- Ruhsat süresinin sona erdiği tarihten itibaren 60 gün içerisinde vize işleminin yaptırılması zorunludur. Ancak özürünü belgeleyenler için bu süre 1 ay daha uzatılır.
- Vize işlemini yaptırmayanların ruhsatı iptal edilmiş sayılır. Ruhsatı iptal edilmiş olanlar iki yıl süre ile yeni ruhsat talebinde bulunamaz. Ruhsat Tezkeresinin kaybında, ilan vermek suretiyle yenisi alınabilir.
- Gerçek kişiler, tüzel kişiler ve gemiler için Ruhsat Tezkereleri bu yönetmeliğin 1, 2, ve 3 nolu eklerinde belirtilen formlara uygun olarak düzenlenir.

• ÜÇÜNCÜ BÖLÜM :

• Sportif Avcılık

• Avlanma Vasıtaları ve Avlanabilecek Miktar

• Madde 6 -

- Sportif avcılık; yasak olmayan yer ve zamanlarda, paraketa dışında kalan çapari, seğırtme ve kaşık dahil her nevi oltalar ile, 5 kg ağırlığa kadar serpmeye ağılar ve kepeçlerle yapılır.
- Bunların dışındaki sportif av araç ve gereçlerinin kullanımı Bakanlıkça belirtilen esaslara uygun olarak İl Müdürlerince verilecek izinle yapılabilir. Ayrıca, kiralanılan istihsal sahalarında yapılacak sportif avcılığın esasları Bakanlıkça belirlenir.
- Deniz ve içsularda avcılık ile ilgili her türlü sportif faaliyetler Bakanlığın iznine tabidir.
- Spor amacıyla avlanacak kişi başına günlük su ürünleri miktarı Yönetmeliğin 4 nolu ekinde belirtilen miktarları geçemez.

• DÖRDÜNCÜ BÖLÜM :

• İstihsal Yerlerindeki Değişiklikler

• İstihsal Yerlerinin Değiştirilmesi

- **Madde 7 -** Genel, katma ve özel bütçeli idareler ile Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan su ürünleri istihsal yerlerinin doldurulması, kurutulması, kısmen veya tamamen şeklinin değiştirilmesi ile baraj gölü, ark, barınak, çekek yeri, barınma yeri, mendirek, set, liman, iskele, pompaj, suni ada, platform gibi tesislerin yapılması, su ürünleri istihsal yerlerinden kum, çakıl, taş, maden gibi maddelerin çıkarılması, bu yerlere taş, toprak, moloz gibi madde ve malzemeler ile araç ve gereçlerin atılması, dökülmesi ve yerleştirilmesi hususunda ilgili kuruluşların izninden önce, Bakanlığın olumlu görüşünün alınması zorunludur.
- Bakanlığın görüşü, en az ilgili üç teknik elemandan oluşacak bir komisyonca mahallinde inceleme yapılarak belirlenir.

- **Ruhsat Tezkeresi Alma Şartları**

- **Madde 5** - Ruhsat Tezkeresi almak üzere müracaat eden gerçek kişilerin; 18 yaşını bitirmiş bulunmaları ve Hükümet takibinden alacakları sağlık raporunu, ikametgah belgesini, dalgıç ve balık adamların ise ayrıca resmi kuruluşlardan alacakları Dalgıç ve Balık Adam belgesini ibraz etmeleri gerekmektedir.
- Gemiler için verilen Ruhsat Tezkeresine ait ruhsat numarasının, plaka olarak görülebilecek bir şekilde gemiye takılması zorunludur. Bu plakanın şekil ve özellikleri Bakanlıkça belirlenir.
- Ortaklarının tamamı Türk vatandaşı olmayan tüzel kişiler Ruhsat Tezkeresi alamazlar. Ancak, Yabancı Sermaye Mevzuatına uygun olarak kurulmuş tüzel kişiliklere, projeleri ve teknik yeterlilikleri Bakanlıkça onaylanmak kaydı ile Ruhsat Tezkeresi verilebilir.
- Bu yönetmeliğin 13 üncü maddesinde öngörülen şartları taşımayan ve denizde su ürünleri istihsalinde bulunanlar için □enize Elverişlilik Belgesi□ni ibraz edemeyen gemilere Ruhsat Tezkeresi verilmez.
- Orman bölgelerinde veya sulama tesislerinin bulunduğu sularda su ürünleri istihsalinde bulunacak Ruhsat Tezkeresi sahipleri, ruhsatlarını ayrıca mahalli Orman veya Devlet Su İşleri Teşkilatına vize ettirmekle yükümlüdürler.

- **Baraj, Suni Goller ve Akarsularda Alınacak Tedbirler**
- **Madde 8** - Baraj gölü, gölet, set gibi tesisler yapılırken balık geçitleri, asansörleri ve balık perdeleri yapılması zorunludur.
- Doğal göl, baraj gölü, gölet, ve akarsu gibi su ürünleri istihsal yerlerinden sulama ve diğer amaçlarla yararlanmak için, kullanılan her türlü kanal ve arkların başlangıç kısımlarına uygun bir ızgara veya kafes konulması zorunludur. Bakanlık izni alınmadan, bu gibi yerlerde su ürünlerinin geçmesine veya yetişmesine engel olacak şekilde ağ, bent, çit ve benzeri engeller kurulması yasaktır.

- **BEŞİNCİ BÖLÜM :**

- **Patlayıcı, Zararlı Maddeler Kullanımı ve Sualtı Çalışmaları**

- **Patlayıcı ve Zararlı Maddeler**

- **Madde 9** - Bomba,torpil, dinamit, kapsül, mayın, karpit, ve benzeri maddeler ile su ürünleri istihsal yerlerinde su ürünlerine zarar veren öldürücü, uyuşturucu, zehirleyici maddeler ve sönmemiş kireç kullanarak su ürünleri avlanması yasaktır.

- Elektrik ceryanı, elektroşok veya hava basıncı ile su ürünleri avlanması Bakanlık iznine bağlıdır.

- Işık ile yapılacak avcılığın esasları Bakanlıkça belirlenir.

- **Su Altında Yapılacak Çalışmalar**

- **Madde 10** - Su ürünlerinin korunması bakımından gemi, anfor, fosil gibi batık çıkaracak, su altında sondaj ve benzeri çalışmalar yapacak olanlar, kullanacakları alet ve araçları ve izleyecekleri yöntemleri açıklamak ve çalışmanın yapılacağı alanın özelliklerini belirten bir krokiyi eklemek suretiyle Bakanlığa başvurarak izin almakla yükümlüdürler.

- Batıkların çıkarılmasında, sondaj ve benzeri çalışmalarda, miktar ve çeşit ne olursa olsun bütün patlayıcı maddelerin kullanılması yasaktır. Ancak bu çalışmalarda Bakanlık izni ile boşluklu imla hakkı içine konmak ve bir atımda bir kilogramı geçmemek şartı ile patlayıcı madde kullanılabilir. Bakanlık bu miktarı derinlik ve mevkiye göre artırmaya yetkilidir.

- Göçmen balıkların; Akdeniz□en Karadeniz□ geçiş devreleri olan Nisan, Mayıs, Haziran ve Temmuz aylarında Çanakkale Boğazı ile girişinde, Karadeniz□en Akdeniz□ geçiş devreleri olan Eylül, Ekim, Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat aylarında İstanbul Boğazı ile girişinde batık gemilerin çıkarılması, yüzdürülmesi veya diğer su altı çalışmaları için patlayıcı madde kullanılması yasaktır.